Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Наше життя

РІК ВИДАННЯ 2-й
Газета виходить щотижня

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 33 (59) | Субота, 17 серпня 1968 року | Ціна 2 коп.

Під прапором Леніна — до комунізму!

Наближається одна з великих і світлих історичних дат. У квітні 1970 року минає сто років з дня народження Володимира Ілліча Леніна. Комуністична партія і народи Радянського Союзу, трудящі всіх країн світу готуються відзначити цю дату як велике інтернаціональне свято.

Вчора було опубліковано Постанову Центрального комітету КПРС «Про підготовку до 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна». В ній яскраво розкрито велич Леніна і невичерпну життєву силу його вчення, визначено широку програму ідеологічної і організаційної роботи в з'язку з наступним ювілеєм. Цей політичний документ має велике значення для мобілізації народних мас на боротьбу за нові успіхи комуністичного будівництва і виховання їх в дусі ідейної переконаності, непохитної вірності ленінізму.

Ім'я Леніна безмежно дороге кожній радянській людині, всім борцям за свободу і щастя народів. З цим великим ім'ям, з ленінізмом нерозривно зв'язані найвидатніші революційні звершення нашого століття — перемога Жовтневої революції, що відкрила нову еру в житті людства, утворення світової системи соціалізму, піднесення національно-визвольного руху, всі переможні битви робітничого класу, трудящих проти імперіалізму, за мир, демократію і соціалізм.

Ленін — найвидатніший продовжувач революційного вчення Маркса і Енгельса — ввійшов в історію як геніальний теоретик, натхненник і організатор пролетарської революції та соціалістичного перетворення суспільства, як засновник і керівник Комуністичної партії Радянського Союзу і першої в світі соціалістичної держави, як вождь світового пролетаріату, міжнародного комуністичного руху.

Все життя і титанічна діяльність В. І. Леніна невіддільні від боротьби робітничого класу, Комуністичної партії Радянського Союзу, міжнародного комуністичного і робітничого руху, Ленін розкрив і обгрунтував керівну роль марксистсько-ленінської партії в завоюванні влади робітничим класом, у будівництві соціалізму і комунізму, визначив її історичне покликання — «вести весь народ до соціалізму, спрямовувати і організовувати новий лад, бути учителем, керівником, вождем всіх трудящих і експлуатованих у справі влаштування свого суспільного життя без буржуазії і проти буржуазії».

Наша партія, створена і загартована великим Леніним, перемагала і перемагає тому, що неухильно додержує його вчення, його заповітів. Озброєна цим вірним компасом, вона змогла забезпечити успіх революційних перетворень, які перетворили нашу країну в могутню соціалістичну державу. Повна, остаточна перемога соціалізму і перехід до будівництва комунізму в СРСР, все славне п'ятидесятиріччя соціалістичної ери — реальне втілення ідей ленінізму, торжество генеральної лінії ленінської партії.

На всіх етапах свого героїчного шляху наша партія і народ постійно черпають сили і натхнення в ленінізмі, цьому вічно живому джерелі революційної думки і революційної дії. Ленін завжди був і залишається в наших умах і серцях. Він був з нами в кипінні перших п'ятирічок і в битвах Великої Вітчизняної війни; він з нами й тепер, коли ми вийшли на нові історічні рубежі будівництва комунізму, намічені XXIII з'їздом КПРС. Спираючись у всій своїй діяльності на теорію Маркса — Енгельса — Леніна, партія безустанно розвиває, збагачує зміст марксизму-ленінізму, науку про побудову нового суспільства.

Ленінізм — новий, вищий етап марксизму, марксизм сучасної епохи. Це надійна зброя нашої партії, світового революційного руху. Комуністичні і робітничі партії бачать в марксизмі—ленінізмі єдине інтернаціональне вчення, свій спільний ідейний прапор. Учасники Братіславської наради братніх партій соціалістичних країн заявили, що непохитна вірність марксизмові-ленінізмові, виховання народних мас в дусі ідей соціалізму, пролетарського інтернаціоналізму, непримиренна боротьба проти буржуазної ідеології, проти всіх антисоціалістичних сил є запорукою успіхів у зміцненні позицій соціалізму, у відсічі підступам імперіалізму.

Комуністи вважають своїм священним обов'язком високо нести великий прапор марксизму-ленінізму, вести наступальну боротьбу проти ідеологічних диверсій імперіалістичної буржуазії, яка робить ставку на націоналістичні, ревізіоністські та лівацькі елементи, намагається притупити класову свідомість, ослабити ідейно-політичну єдність народів соціалістичної співдружності, роз'єднати трудящих. В цих умовах з особливою силою звучать слова В. І. Леніна про те, що наше завдання — подолати весь опір капіталістів, не тільки воєнний і політичний, але й ідейний, наиглибший і найміцніший.

Наша партія і народ безмежно віданні ідеям ленінізму, впевнено йдуть і далі твердо й неухильно йтимуть ленінським курсом. Вірність ленінізмові виявляється в чудових звершеннях будівників комунізму, в непорушному єднанні партії і народу. Трудівники міст і сіл з піднесенням перетворюють у життя розроблені XXIII з'їздом партії і Пленумами Центрального Комітету КПРС заходи.

Як підкреслюється в Постанові ЦК КПРС, найкращий спосіб відзначити 100-річчя з дня народження В. І. Леніна — це зосередити увагу і зусилля на здійсненні грандіозних планів господарського і культурного будівництва, які стоять перед народом, економічних, соціально-політичних та ідеологічних завдань, висунутих XXIII з'їздом КПРС. І трудящі добре розуміють це. Виявом їх безмежної любові до Ілліча і активності в боротьбі за перетворення в життя його заповітів є всенародне соціалістичне змагання за гідну зустріч славного ювілею, за успішне виконання п'ятирічки, монолітна згуртованість радянського народу навколо партії та її ленінського Центрального Комітету.

Підготовка до сторіччя з дня народження В. І. Леніна — загальнопартійна, загальнонародна справа. ЦК КПРС зобов'язав усі партійні організації, політорганн армії і флоту широко розгорнути зв'язану з цим політичну і організаційну роботу на основі конкретних планів по кожній республіці, краю, області, округу, місту, району, по кожному підприємству, радгоспу і колгоспу, військових частинах і кораблях. Великі завдання поставлено перед працівниками нашого ідеологічного фронту, літератури і мистецтва, преси, радіо і телебачення. Багато треба буде зробити радянським органам, профспілковим і комсомольським організаціям.

Головне в змісті політичної роботи — всебічний показ боротьби партії, всього радянського народу за перетворення в життя заповітів Леніна, глибоке розкриття значення марксизму-ленінізму для революційних перетворень, історичної ролі В. І. Леніна як великого мислителя, революціонера, засновника Комуністичної партії і першої в світі соціалістичної держави, вождя міжнародного комуністичного руху; роз'яснення значення марксистсько-ленінського вчення для будівництва соціалізму і комунізму в нашій країні, розвитку і зміцнення світової соціалістичної системи, світового революційного руху.

Найважливішим завданням є творча робота по дальшому розвитку теорії марксизму-ленінізму, глибоке вивчення і пропаганда ідей Маркса — Енгельса — Леніна. Партійні організації покликані посилити своє піклування про марксистсько-ленінську освіту всіх комуністів, про вивчення революційної теорії широкими масами членів партії і безпартійних.

Сторіччя з дня народження Володимира Ілліча Леніна — велика подія в житті партії і народів нашої країни. Підготовка до нього викликає в масах нову хвилю політичного і трудового піднесення. Відповідаючи на заклик Центрального Комітету КПРС, робітники, колгоспники, інтелігенція, радянські воїни докладуть усіх сил, щоб відзначити знаменну дату новими перемогами в боротьбі за перетворення в життя планів комуністичного будівництва, намічених Програмою КПРС, рішеннями XXIII з'їзду партії і документами, прийнятими у зв'язку з святкуванням 50-річчя Жовтня.

Радянських людей запалюють полум'яні слова рідної партії:

— Будемо й далі працювати і жити по-ленінському, створюючи прекрасний пам'ятник Володимиру Іллічу — будову комунізму, велике і гідне втілення його безсмертних ідей.

(Передова «Правды» за 11 серпня 1968 р.)

ХАРКІВСЬКІ ВИРОБНИЧНИКИ — НА ЛЕНІНСЬКІЙ ТРУДОВІЙ ВАХТІ

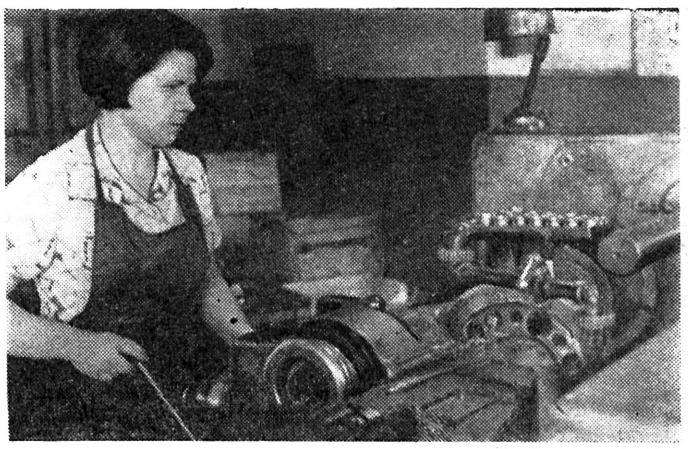

Добре працює токарем на Харківському УВП-1 В. Волювач. Включившись у соціалістичне змагання за дострокове виконання п'ятирічки, вона систематично дає продукцію понад завдання.

На Харківському УВП-2 шиють елегантні жіночі плащі. На фото (зліва направо): робітниці Н. Протасенко, Г. Погуляй — майстер зміни і П. Усова розглядають плащ нового фасону.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

УСПІХИ КОМПАКТНОЇ ГРУПИ

Компактна група заводу транспортного машинобудування ім. Малишева одна з численніших у місті. І це не дивно. Славне революційне минуле заводу накладає великі вимоги на тих робітників, які вперше переступають поріг прохідної заводу.

Працюють глухі робітники тут добре, додержуються дисципліни. Адміністрація заводу не раз відзначала в наказах кращих виробничників. Так, у заводську Золоту книгу пошани занесено ім'я В. Зуєва, слюсаря-паяльщика холодноштампувального цеху. Відмінно працюють й інші виробничники. Найкращі з них — брати Борис та Олександр Козюси, В. Тулінов, Б. Трямин. О. Безобразов, В. Пернач, А. Покусай, О. Дяченко, А. Онищенко, І. Король та інші.

Адміністрація заводу створила для робітників всі умови для праці. Вони обслуговуються перекладачами. З ними проводяться заняття в технічному класі. Це дає змогу підвищити їхню кваліфікацію. Багато членів компактної групи мешкають в благоустроєному гуртожитку, де добре поставлено політико-виховну та культурно-масову роботу з робітниками. З ними організовуємо екскурсії по історичних і революційних місцях Харкова.

Компактна група заводу має в своєму середовищі чимало спортсменів. Багато з них входять в збірні команди з різних видів спорту Харківського обласного відділу УТОГ.

Робітники заводу ім. Малишева розгорнули змагання на честь 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна. Разом з усім колективом іде до цієї знаменної дати і наша компактна група.

Л. ПОЛЯКОВА.
Перекладач компактної групи харківського заводу ім. Малишева.

ТРУДОВІ ДОСЯГНЕННЯ КОМСОМОЛЬЦІВ

Комсомольці Запорізького УВП готуються гідно зустріти своє свято — 50-річчя ВЛКСМ. У тому, що підприємство випускає багато відмінної понадпланової продукції — значна частка і їх праці.

Особливо наполегливо працюють заливники трансформаторів Іван Сиваш і Віктор Лемеш, стендистка-контролер Надя Кривцова, намотувальниця Таїсія Галушка. Віра Остапенко окрім основної своєї професії (вона — намотувальниця), освоїла і спеціальність складальниці. Це дає їй змогу виконувати більш широке коло робіт, а де треба — замінити хворого товариша.

Технолог Михайло Райський — душа комсомольського колективу, майстер на всі руки. Він — кінолюбитель і редактор стінної газети, і агітатор — провадить читання нових газет і журналів, розповідає слухачам про політичні події в світі.

С. МОРДУШЕНКО.
Наш нештат. кор.
м. Запоріжжя.

У Воєнно-історичному музеї міста Корсуня-Шевченківського (Черкаська обл.) експонуються матеріали і документи з часів Великої Вітчизняної війни, зокрема, про розгром фашистських військ у районі Корсуня-Шевченківського напочатку 1944 року.

На фото: виробничники Черкаського УВП біля будинку музею під час екскурсії в Корсунь-Шевченківський.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

ІНІЦІАТИВА І ТВОРЧИЙ ПІДХІД ВИРІШУЮТЬ СПРАВУ

ПЕРВИННА ОРГАНІЗАЦІЯ — ОСНОВА УТОГ

Первинна організація УТОГ. Якою має бути вона на підприємстві, в установі, колгоспі, радгоспі, що відрізняє її від інших добровільних громадських організацій, які права і обов'язки, яке посідає вона місце у вихованні людей — ці та інші питання мають свою специфіку, свою складність. І особливо там, де йдеться про практичні справи первинної організації. Редакція газети «Наше життя» запрошує активистів УТОГ взяти участь в обговоренні питання про роль і діяльність первинних організацій, поділитися досвідом своєї роботи.

Наш кореспондент побував на Луганському учбово-виробничому підприємстві № 1 і з приводу цього мав розмову з головою первинної організації УТОГ С. І. Литвиновим. Семен Іванович розповів про те, як працює на підприємстві первинна організація. Короткий зміст цієї бесіди подаємо нижче.

Бюро первинної організації складається з семи осіб. Кожен має певну ділянку роботи, за яку і відповідає. План заходів складається на кожний квартал. Правда, окремі питання замінюються іншими. Але це буває лише в тих випадках, коли ці зміни викликані важливими подіями, які сталися в нашому житті.

Складання плану, за яким повинна працювати організація,— серйозна і складна справа. В ньому завжди повинні бути враховані інтереси і життя підприємства і робітників, важливі події, які відбуваються в нашій країні. Так, наприклад, згідно плану, в першому кварталі нинішнього року було вирішено цілий ряд важливих питань. А саме: про роботу пленуму ЦП УТОГ, дисципліна і організованість — запорука успішного виконання плану.

Ставились на порядок денний колективу первинної організації УТОГ звіти редколегії стінної газети і групи сприяння народному контролю. До речі, стінна газета підприємства третій рік завойовує перше місце на огляді стінної преси в обласному відділі УТОГ.

У другому кварталі життя і самі події підказали бюро первинної організації приділити увагу новим питанням, від вирішення яких залежав новий успіх підприємства і дальше покращання добробуту глухих трудівників. Були підбиті підсумки виконання плану за І квартал і взяті соціалістичні зобов'язання на II квартал; розглянуто саратовський метод праці; підтримано почин ударників комуністичної праці Луганської області.

Безперечно, планування роботи, як і виконання запланованих заходів, бюро первинної організації провадить у тісному контакті з партійною, комсомольською і профспілковою організаціями підприємства. В даному випадку ми бачимо єдність думки і спільність дій. Тільки при такій умові можливий успіх у вихованні трудящих, у виконанні підприємством поставлених партією і урядом завдань.

У роботі первинної організації УТОГ мають місце ініціатива і творче вирішення окремих, досить важливих питань. Взяти, наприклад, питання оздоровлення глухих і їх сімей і організацію культурного відпочинку робітників у літній період. Бюро первинної організації склало план заходів з даного питання, погодило його з дирекцією, партійною і профспілковою організацією і розпочало його виконання.

Нині 16 глухих передовиків виробництва побували вже безплатно в будинках відпочинку і видано 15 путівок у піонерські табори. Це без врахування путівок, що надходять по лінії місцевкому. Організовано екскурсії в героїчні місця радянського народу, такі як Севастополь, Краснодар, у музей легендарного героя громадянської війни Олександра Пархоменка. У серпні намічується поїздка у Волгоград.

Ставити такі питання і вирішувати їх тут легко, тому що дирекція підприємства, яке перейшло на нову систему планування і економічного стимулювання, уже має змогу допомогти матеріально первинній організації провадити культурно-масову і виховну роботу серед глухих.

Ось один із таких фактів цієї багатогранної діяльності. З ініціативи первинної організації на підприємстві кожен робітник має книжку «Мій трудовий внесок у створення матеріально-технічної бази комунізму». В ній занесено соціалістичні зобов'язання робітника, обліковуються їх виконання по місяцях і занотовуються його пропозиції по організації робочого місця.

Безперечно, значне місце в роботі первинної організації УТОГ займає фізкультура і спорт, боротьба за високу дисципліну і організованість. Жодний проступок або ж найменше порушення трудової дисципліни не залишається без того, щоб про нього не поговорили детально на загальних зборах всього колективу і не вжили відповідних заходів.

Спортсмени підприємства мають хороші показники з стрільби, волейбола і легкої атлетики.

Правда, у діяльності первинної організації УТОГ Луганського УВП-1 є і недоліки. До них можна віднести хоча б те, що первинна організація не завжди підтримує тісний контакт з обласним відділом УТОГ. А звідси виховна робота серед глухих іноді не досягає тієї мети, яка перед нею ставиться. І все ж досвід роботи цієї первинної організації заслуговує на те, щоб його запозичували інші.

ВАЖЛИВЕ ПИТАННЯ

Олександрійський міжрайонний відділ УТОГ, що був організований у 1936 році, починав свою роботу у невеличких майстернях, де на перших порах працювали ліченні люди.

Тільки після закінчення Великої Вітчизняної війни заново було створено виробничу базу, організовано вечірню школу для глухонімих, став працювати клуб. Пройшло небагато часу, і кравецька майстерня перетворилась у філіал Кіровоградського УВП,— тут проходили виробниче навчання швеї, які і тепер працюють майстрами. У післявоєнні роки було відкрито художню майстерню, фотоательє, жерстяно-побутоворемонтний цех, майстерню по ремонту годинників.

За ці роки проведена велика організаційна робота. Членством охоплено 100 процентів дорослих глухих, зросли первинні організації.

Непогано була в ті роки поставлена і культурно-масова, виховна і спортивна робота в клубі глухих. Гуртки художньої самодіяльності обслуговували концертами трудящих навколишніх районів.

Тут слід згадати товаришів, які не шкодували сил і часу для створення виробничої бази, трудовлаштування людей і організації культурного дозвілля. В перші післявоєнні роки головою міжрайонного відділу УТОГ працювали Г. Чорновол і Л. Іванова, завідуючим клубом довгий час була О. Сухова. Останні десять років головою міжрайвідділу і директором клубу була К. Синіцина. Добрим словом згадують члени УТОГ і культмасовика клубу В. Гаца.

Декілька слів про роботу клубу тепер. Останнім часом робота гуртків художньої самодіяльності залишає бажати кращого. Це — серйозний сигнал, бо ці питання ніколи не знімалися з порядку денного роботи міжрайонного відділу УТОГ.

Олександрія — промислове місто, і тут є де повчитися, як організувати цю роботу, перейняти досвід клубної роботи.

О. МАРКОВА.

ТРУДІВНИЦЯ ФЕРМИ

Ще сонце не зійшло, а Ніна Васильцова вже на свинофермі. Насамперед підійде до кожного станка, уважно огляне тварин. Відтак береться за прибирання. Поки прийдуть інші свинарки, Ніна почистить станки та кормушки.

Робота в свинарки радгоспу ім. Котовського не спокійна, відповідальна. Ніна доглядає 100 голів свиней відгодівельної групи. Легко сказати — доглядає. А спробуй завжди вчасно і добре нагодувати, доглянути їх так, щоб кожна тварина щоденно давала чималий приріст живої ваги. Ой, нелегка ця справа! А що це так, Ніна знає з власного досвіду.

З того часу подружила Ніна з наукою. Уважно слухала поради зоотехніка, регулярно відвідувала зооначання, придивлялася до того, як працюють інші, більш досвідчені свинарки. Всі набуті знання та передовий досвід негайно застосовувала в своїй роботі. Це допомогло трудівниці добитися хороших результатів.

Тепер Ніна Васильцова — одна з кращих свинарок радгоспу. Кожна закріплена за нею тварина щодоби дає в середньому по 500 грамів приросту живої ваги. І це не випадково. Адже вона годує тварин за спеціальним раціоном.

Ніна віддає свої сили для того, щоб було більше продуктів до столу трудящих. І в тому, що піврічний план поставки державі м'яса радгосп вже давно виконав, чимала заслуга і сумлінної трудівниці Ніни Васильцової. Це — її гідний внесок в дострокове виконання п'ятирічки.

Й. КЛЕЙМАЧ.
Наш нештат. кор.
м. Хмельницький.

Близько 20 років працює Ганна Степанівна Пипська—член УТОГ — дояркою в колгоспі ім. Леніна Галицького району Івано-Франківської області. За свою сумлінну працю вона користується серед колгоспників великою повагою.

Фото О. КРАЙКІВСЬКОГО.

До 50-річчя Ленінського комсомолу

У ТІ ДАЛЕКІ, БУРЕМНІ РОКИ...

— Я працювала разом з організаторами комсомолу на Зіньківщині, такими як В. Лимар, М. Черевко, Я. Юхно,— згадує про далекі буремні роки одна з перших зіньківських комсомолок, член УТОГ М. М. Перехрест.— То був час боротьби з розрухою і віковою відсталістю, з неписьменністю. Було й так, що одночасно з мирним комсомольським завданням ми одержували і зброю. У селах організовували комнезами, згуртовували бідняцьку молодь. Навколо міста куччились недобиті бандитські зграї. Вони не давали спокою ні вдень, ні вночі.

Якось влітку 1924 року зібралося нас 150 чоловік на комсомольські збори,— пригадує М. М. Перехрест,— голувала З. Бугаєнко. Раптом представник повітового комітету партії перебив збори повідомленням про напад банди. Тут же ми одержали гвинтівки і рушили охороняти місто. До нас приєдналася міліція, комуністи, актив повітового комітету. Так виникла комсомольська частина особливого призначення.

Зіньківська партійна організація мобілізовувала комсомольську молодь на боротьбу з розрухою, неписьменністю, на відбудову народного господарства. І комсомольці 20-х років з честю виконали це важливе завдання. І в мирних справах, як і в боротьбі з бандитами, завжди були першими: допомагали продзагонам відшукувати та вилучати хліб у куркулів, засновували у селах комсомольські осередки, відкривали клуби, лікнепи, організовували політичні гуртки, міську піонерську організацію комсомольську самодіяльність.

Першою піонервожатою в Зінькові була Перехрест. Працювала вона і в Бердянську, в газеті «Більшовицька зірка». Перед війною знову потрапила на рідну Полтавщину.

Перебираю старі листи, документи, фотографії. Комсомольский квиток Марії Перехрест. Великий груповий знімок комсомольців 1924 року. В них мужні обличчя. Такими вони залишилися назавжди у пам'яті зіньковчан, які в їх честь посадили парк, спорудили монумент.

Н. АКСЮК.
Наш нештат. кор.

м. Зіньків,
Полтавська обл.

Ветерани — молодим

ЗРОБИВ УСЕ, ЩО МІГ

— Це було двадцять п'ять років тому у селі Жадьках,— почав свою розмову Мефодій Давидович Немерченко. Німецькі окупанти спустошили село, глумилися над беззахисними жінками. Залишились у селі тількі старі, немічні чоловіки, залишився і я. Що було робити мені, старому і глухому. Я не чув, а бачив, що робилося довкола, і не міг нічим допомогти, ні з ким було і порадитись. День од дня накипала на серці ненависть до чужинців.

Мефодій Давидович замовк на хвилину, ніби пригадував щось. Я й мої товариші не квапили старого. Кожен з нас розумів, що нелегко йому пригадувати подробиці. Він уважно подивився на нас, розвів руками і, видимо, вирішив розповісти тільки головне, почав швидко-швидко жестикулювати.

— І вирішив я будь-що помститись за наругу над односельчанами. Під всяким приводом почав виходити за село. Надумав я дістати німецьку міну. Одного разу мені пощастило. Найшов. Увечері обережно виніс її під фуфайчиною на центральний шлях, що вів до нашого райцентру у Чернігів і замаскував її у розмитій колії.

А на світанку у повітря злетіла фашистська автомашина з солдатами.

Мефодій Давидович знову розвів руками і, закінчуючи, сказав:

— Я зробив те, що зміг.

Довго ще того вечора не розходились члени УТОГ Чернігова, що на Житомирщині. Кожен розповідав про своє, а мені запам'яталась розповідь старого, і я її майже дослівно записав.

О. ТРОХИМЕЦЬ.
Наш нештат. кор.

Відповідаємо на запитання читачів

ПРО МОВНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ

Останнім часом у редакцію надходять листи читачів з питань виховання та мовного розвитку дітей у сім'ї глухих.

Відповісти на ці запитання редакція попросила наукового співробітника відділу дефектології Науково-дослідного інституту педагогіки УРСР Е. І. ПУЩИНА.

Серед одержаних запитань найбільш часто трапляється таке: чи може негативно вплинути знання міміки на розвиток чуючої дитини?

Міміко-жестикуляторна мова — вимушена форма спілкування глухих людей. Для тих, хто чує, ця форма є своєрідним засобом перекладу словесної мови. Весь процес мислення при цьому здійснюється на основі словесної мови. Для тих, хто не володіє словесною мовою, міміко-жестикуляторна мова є самостійною формою спілкування.

Отже, відповідаючи на поставлене запитання, слід більш конкретно виходити з умов, в яких перебуває певна дитина. Абстрактно розглядати це питання не можна. Якщо дитина у період становлення мови від (2 до 4 років) оволодіє мімікою і в процесі мовлення змінює окремі слова, вирази та фрази жестами, безумовно, в такому разі вживання мови жестів як засобу спілкування матиме негативний вплив на розвиток словесної мови дитини. Такі обставини можуть скластися тоді, коли чуюча дитина проводить значний час в оточенні глухих, де вона вимушена спілкуватися доступними для цього оточення засобами, тобто мімікою.

Отже, цілком правильно поступають ті батьки, які серйозно ставляться до питання мовного розвитку своїх дітей.

В оточенні людей, що мають порушення слухового сприймання, контакт з чуючою дитиною, особливо у вказаний період, повинен здійснюватись на основі словесного спілкування.

Слід вважати виправданими заходи тих батьків, які забороняють своїм дітям у такому віці захоплюватися мімікою. Спілкування в цей час повинно здійснюватись через зчитування з губ. Це змусить дитину чітко вимовляти слова. Правильно поступають дорослі, які навчають своїх дітей дактильної мови.

Дактильна мова — різновид усної словесної мови. Вона широко використовується на початкових етапах навчання глухих дітей в дитячому садку і в школі як провідний засіб формування мови і як засіб спілкування. Оволодіння дактилологією для дитини не являє великих труднощів. Чуюча дитина в контакті із своїми батьками, вимовляючи слова, може супроводжувати звукову мову дактильною. В такому сполученні глухим легше розуміти свого співрозмовника. В більшості випадків малюкові не потрібно буде дактилювати все слово (або речення). Зчитуючи з пальців його початок, глухі швидко зрозуміють зміст всього речення. Таким чином, залишаючи дітям словесний засіб спілкування, батьки не порушуватимуть мовного розвитку своїх дітей.

Іноді запитують: чи доцільно забороняти чуючій дитині розмовляти з глухими батьками міміко-жестикулярною мовою? І висловлюють думку, що забороняти дитині цього не слід.

Безумовно, будь-які знання не впливатимуть негативно на стан розвитку слуху. В цьому автори листів мають рацію. Що ж до загального розвитку дитини, то, як ми вказували вище, слід більш диференційовано підходити до цього питання.

Дитина, яка зростає в середовищі чуючих, вивчаючи мову жестів, у якійсь мірі розширює свої знання. Тут нема ніякої загрози щодо обмеження мовного розвитку дитини. Допомогти чуючій дитині знайомитись з мовою жестів—в цьому немає нічого поганого. Практичні знання мімічної мови за таких обставин не можуть перешкодити нормальному мовному розвиткові дитини, незалежно від її віку, через те, що чуюча дитина знаходиться в середовищі, де спілкування здійснюється лише через словесну звукову мову.

Інша справа в тих сім'ях, де батьки спілкуються між собою міміко-жестикуляторною мовою. І не тому застерігають глухі батьки своїх чуючих дітей від вживання міміки, що побоюються за стан слуху, а саме тому, що розуміють: словесна мова є єдиним ефективним засобом розвитку дитячої особистості, її інтелектуального розвитку. Перешкоди в оволодінні словесною мовою можуть призвести до вторинної затримки розумового розвитку, до серйозних відставань у пізнавальній діяльності дитини.

Зацікавленість, яку виявляють читачі газети «Наше життя» до цих питань, свідчить про високий культурний рівень наших людей, про озброєність необхідними знаннями, які допомагають обрати вірне рішення у стосунках із своїми дітьми, у визначенні питань, з якими вони звертаються до газети.

Розуміння важливості правильної постановки виховання дитини в сім'ї, бажання глухих батьків створити необхідні умови для нормального розвитку своїх дітей — запорука того, що нове покоління, яке зростає у сім'ях глухих та діти з різними слуховими вадами досягнуть значно більших успіхів у дошкільному віці і зможуть оволодіти значно ширшим колом знань у більш короткі строки навчання.

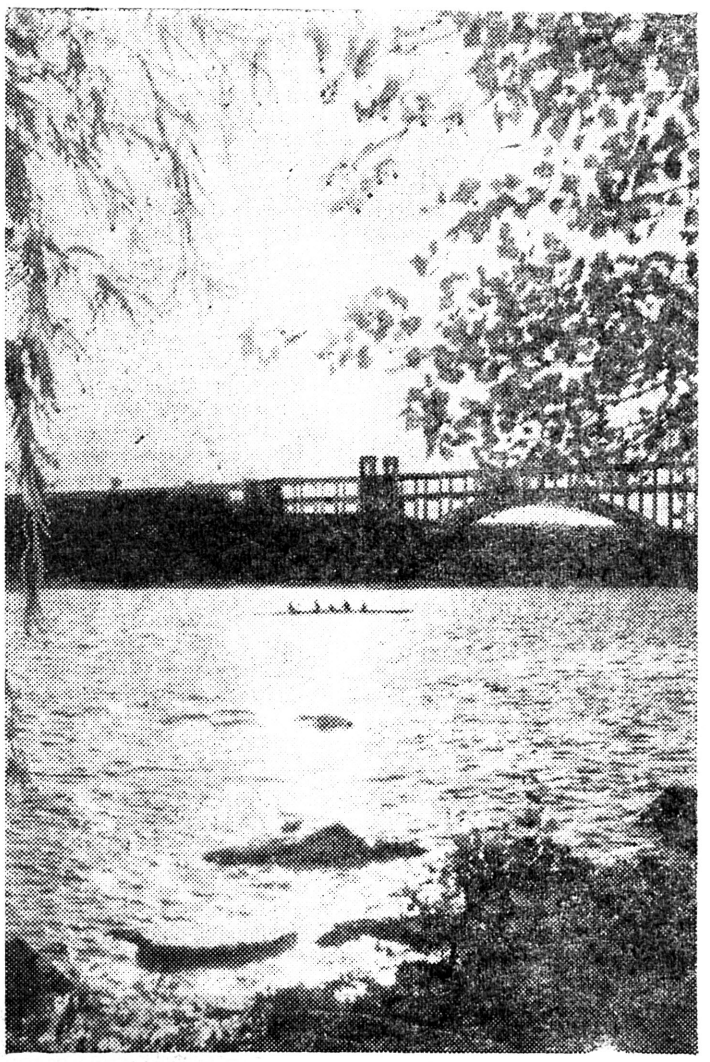

На Дніпрі, біля Запоріжжя.

Фотоетюд Е. БЕКЕРМАНА

З ПОЕТИЧНИХ ЗОШИТІВ

ДОМОЙ

Мысли непривычные такие
В этот час вагонной суеты:
Скорый поезд мчится в город Киев,
Пролагая в прошлое мосты.
Вспоминаю: вот я роюсь в книжках,
Уходя в картинки с головой,
Вот бегу в коротеньких штанишках
Босиком по лужам мостовой.
Вспоминаю старую афишу
И подмышкой желтый том Дюма...
Я пойду с вокзала и увижу
Те же скверы, улицы, дома.
Только жизнь теперь совсем другая
Протекает в городе родном:
Веселей, уверенней шагая,
Жизнь вступает в каждый встречный дом.
Да, теперь мне взрослому, большому
Любо вспоминать то, что позади...
Подъезжаю к городу родному
С затаенной радостью в груди.

И. САПОЖНИКОВ.

м. Київ.

ДЕЛЬФИН

Таинственный всплеск,
на волну не похожий;
Момент откровенья глубин.
Внезапностью яркой штиль
сердца встревожа,
Мелькнул за кормою дельфин!
Вот прыгает он, от свободы
в восторге,
С могучей стихией в ладу,
Его не догнать быстроходной
моторке
На самом сверхполном ходу.
Любой разговор ты поймешь
с полуслова,
Во всем разбираться привык,
А мы, как ни заняты, все же
готовы
Учить твой подводный язык.
Пусть волны уносят меня
в исступленьи
В безвестность зеленого дна,
Я знаю: прийти не замедлит
спасенье —
Крутая дельфинья спина.
Эй, ты! Не спеши, нераскрытое
чудо,
В бескрайность холодных
глубин.
Ведь очень хотят говорить
с тобой люди,
Узнать твою тайну, дельфин!

Ирина ДУЦЕНКО.

м. Одеса

З ВІЗІТОМ ДРУЖБИ

Ідучи назустріч VIII з'їзду УТОГ, колектив художньої самодіяльності Вінницького будинку культури завчасно почав підготовку до виїзду у Могилів-Подільський. Під керуванням М. Старовойтової танцювальний гурток підготував танець «Хоровод», український, чеський, молдавський, індійський танці. Не відставали від них і члени драматичного гуртка, що підготували комедію Ю. Мокреєва «Веселе сватання».

У місті нас зустріли тепло. Виступали ми у районному Будинку культури, приміщення якого нам гостинно запропонували.

Глядачі, серед яких було і багато чуючих, після закінчення спектаклю довго аплодували самодіяльним артистам.

Потім виступали учасники танцювального гуртка. Ми поїхали з Могилів-Подільського з радісним почуттям: в нас багато нових щирих друзів.

Тепер члени драматичного колективу готують до постановки комедію Д. Медведенка «Дивацтва любові» та п'єсу Н. Рубана «Любов до запитання».

С. РОСТОВЕЦЬКИЙ.
Художній керівник Вінницького будинку культури глухих.

СПОРТ

ФІНАЛЬНІ ЗМАГАННЯ З ФУТБОЛУ

У Донецьку відбулися фінальні змагання з футболу серед команд обласних відділів УТОГ, в яких взяли участь переможці зональних змагань. Про п'ять переможців вже повідомлялось. Шостим учасником зональних змагань стала команда Закарпатського облвідділу УТОГ, яка в повторній зустрічі перемогла футболістів Чернівецького облвідділу УТОГ з рахунком 2:0.

Фінальні змагання пройшли в напруженій боротьбі. Найкраще до них підготувалися футболісти Закарпатського облвідділу УТОГ (тренер Ю. Сливка). Дружна і вольова команда закарпатців перемогла всіх своїх суперників, чим забезпечила собі перше місце і звання чемпіона на 1968 рік.

Рівно провели ігри і футболісти Харківського облвідділу УТОГ, які йшли нога в ногу із закарпатцями. В останній день змагань ці команди зустрілися між собою. Цю зустріч можна назвати найцікавішою. Адже вона вирішувала долю першого та другого місць. Перша половина гри не принесла бажаного успіху жодній з команд. На восьмій хвилині другого тайму закарпатці розіграли стрімку, багатоходову комбінацію, яка завершилась голом. Переможний м'яч забив у ворота харків'ян нападаючий закарпатців І. Горнічар, який взагалі виявився найкращим бомбардиром змагань. На його рахунку 8 забитих м'ячів.

Гра обох команд справила приємне враження рівних по силі, технічній і фізичній підготовці.

Футболісти Миколаївського облвідділу УТОГ, які вперше потрапили до фіналу, завоювали почесне для себе третє місце.

Непогане враження справила гра футболістів Луганського облвідділу УТОГ. Команда набрала таку ж кількість очок, як і старожили фіналу — львів'яни, але краща різниця забитих і пропущених м'ячів дала змогу останнім закріпитися на IV місці.

Як видно з підсумків змагань, замикає турнірну таблицю команда Кіровоградського облвідділу УТОГ, яка також була новачком у фіналі.

Футболістам Кіровограда, технічна і фізична підготовка яких була значно нижчою в порівнянні з іншими командами, довелося це відчути. Вони підряд програли чотири гри і лише останній матч з луганчанами звели вничию.

Команду Закарпатського облвідділу УТОГ нагороджено грамотою і перехідним кубком Центрального правління УТОГ. Гравці команди нагороджені грамотами, жетонами та цінними подарунками.

Команди, які зайняли друге та третє місця, нагороджені грамотами, а гравці цих команд — грамотами та жетонами.

З кращих гравців складено збірну команду УТОГ, яка після закінчення фінальних змагань приступила до навчально-тренувального зборів під керівництвом заслужених тренерів УРСР М. Махині та М. Савченка.

Добру справу зробили керівники Донецького облвідділу УТОГ, Донецького УВП та будинку культури, організувавши у вільний від ігор день вечір «клубу веселих і знахідливих», на якому виступили команди «Вмикач» (УВП) та «Футболіст», складена з учасників змагань. В програмі вечора були різноманітні і цікаві номера. Перемогу здобула команда «Футболіст» з рахунком 69:50 очок. Переможці нагороджені сувенірами.

Й. ЗДОРОВИЛО.

Приз газети „Наше життя" — у харків'ян

Редакція газети «Наше життя» встановила спеціальний приз фінальних змагань з футболу для команди, яка заб'є найбільшу кількість м'ячів, матиме найкращу різницю забитих і пропущених м'ячів, покаже при цьому коректну, дисциплінованну гру і не буде мати зауважень з боку суддівської колегії та вилучення з поля гравців за брудну гру.

Найбільше на цей приз претендували закарпатці. Але під час проведення ігор окремі футболісти вступали в суперечки, апелювали до суддів, чим позбавили себе змоги одержати почесний приз.

Рішенням журі, разом з суддівською колегією, приз газети «Наше життя» присуджено команді Харківського облвідділу УТОГ.

ПІДСУМКОВА ТАБЛИЦЯ

ФІНАЛЬНИХ ЗМАГАНЬ З ФУТБОЛУ КОМАНД ОБЛАСНИХ ВІДДІЛІВ УТОГ 1968 РОКУ

№№ п.п	Команди	1	2	3	4	5	6	М'ячів	Очки	Місце
1	Закарпатська	◆	1:0	7:1	1:0	1:0	5:1	15:2	10	I
2	Харківська	0:1	◆	2:1	1:0	3:0	4:0	10:2	8	II
3	Миколаївська	1:7	1:2	◆	0:0	4:2	2:0	8:11	3	III
4	Львівська	0:1	0:1	0:0	◆	2:3	3:1	5:6	3	IV
5	Луганська	0:1	0:3	2:4	3:2	◆	0:0	5:9	3	V
6	Кіровоградська	1:5	0:4	0:2	1:3	0:0	◆	2:14	1	VI

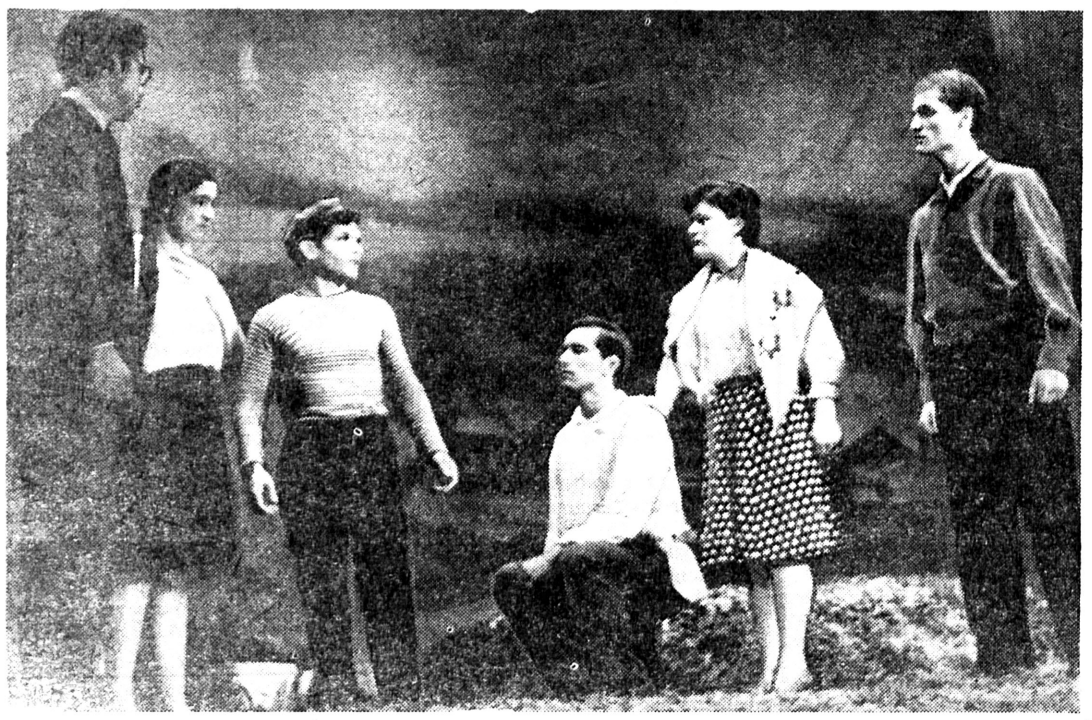

Перед київськими глядачами виступили аматори Луганського будинку культури, показавши інсценіровку романа «Молода гвардія». Показ своєї майстерності глядачам з інших міст — справа важлива і плодотворна.

На фото: сцена з вистави «Молода гвардія» Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

КОНКУРС ЛЮБИТЕЛІВ ШАХОВОЇ ГРИ

П'ЯТИЙ ТУР

ЗАВДАННЯ

№ 9

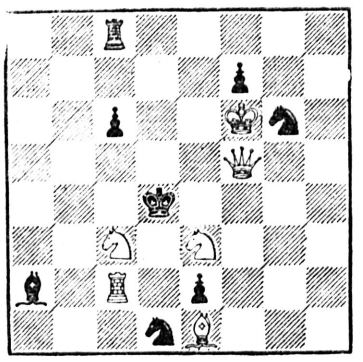

Мат за три ходи (3 очка).

№ 10

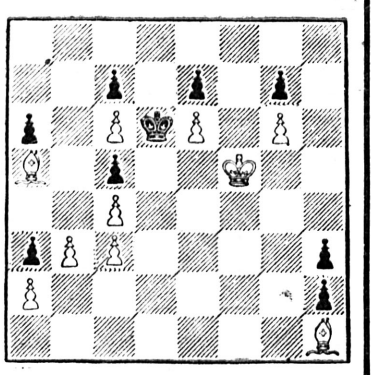

Завдання у тексті (13 очків).

Завданням № 10 закінчується ігрова частина нашого конкурсу. Але це не одне завдання а... чотири. У позиції на діаграмі білі роблять мат за два ходи. Проте, вже перший хід білих змінює позицію. При своєму ході вони матують чорного короля за три ходи. Ви знайшли відповідь і на це завдання? Не сумуйте! Зробіть перший хід нового рішення — чудове перетворення! — перед Вами чотириходівка. І це ще не все! Знову перший хід білих у рішенні змінює позицію, а з нею і завдання. Мат у п'ять ходів!

ЗАПИТАННЯ

1. Назвіть переможця останньої першості Радянського Союзу серед глухих України (3 очки).

2. Назвіть зарубіжні міста, де традиційно кожний рік проводяться великі міжнародні шахові турніри (2 очки).

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ ЧЕТВЕРТОГО ТУРУ

Завдання № 7.

1. Th4! Кр:с5
2. Tqq4 Крс6
3. Тс4×

Завдання № 8

1. h3! із загрозою
2. Cq5 і 3. Те3×
а) 1. . . Тв7 2. Те 7
б) 1. ... Тс6 2. Те6
в) 1. ... Tf7 2. Те7+

Запитання 1.

Найбільш повно відповіли на це запитання А. Арін (м. Славута), група любителів композиції Запорізького будинку культури та шаховий гурток Київського палацу культури глухих.

Сучасна алгебраїчна шахова нотація винайдена у XVII віці Р. Стаммою та удосконалена М. Гиршелем. У ряді країн, де вживаються англійська та іспанська мови, шахісти користуються так званою показниковою нотацією. У змаганнях по телеграфу і радіо користуються кодом Удемана, а по листуванню — цифровою нотацією.

Запитання 2.

Звання заслуженого діяча мистецтв присвоєно у 1928 році видатному радянському шаховому композитору А. Л. Троїцькому (1866—1942).

При підведенні підсумків після трьох турів помилково було вказано результат Л. Кейриха з Харкова. Після чотирьох турів у нього 39 очок, 38 очок має шаховий гурток Київського палацу культури, 37 — у А. Аріна. Далі йдуть шаховий гурток Запорізького палацу культури, Л. Калиниченко з м. Богодухова, миргородський шаховий гурток, А. Кольцов з Мелового Луганської області та інші.

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

ЗАПИТАННЯ: Чи включається в середній заробіток робітників і службовців винагорода по підсумках роботи за рік, виплачувана з фонду матеріального заохочення?

ВІДПОВІДЬ: Згідно з п. 33 постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР від 4 жовтня 1965 р. № 729 на підприємствах, які перейшли на нову систему планування та економічного стимулювання, винагорода, виплачувана за підсумками річної роботи, враховується в усіх випадках обчислення середнього заробітку. При обчисленні середнього заробітку за час чергової і додаткової відпусток, для призначення пенсій, визначення сум відшкодування збитків у зв'язку з каліцтвом або пошкодженням здоров'я сума річної винагороди включається в заробіток того місяця, в якому її сплачено. При збереженні середнього заробітку, наприклад, при відрядженнях, переведеннях на іншу роботу, за час виконання державних і громадських обов'язків тощо в заробіток кожного місяця року включається $^1/_{12}$ частина винагороди, виплачуваної за підсумками роботи за минулий рік. В середній заробіток включаються також премії, виплачувані робітникам і службовцям з фонду матеріального заохочення.

ЗАПИТАННЯ: Які категорії робітників і службовців не можуть залучатись до надурочних робіт?

ВІДПОВІДЬ: За чинним законодавством надурочні роботи, як правило, не допускаються і можуть мати місце за згодою ФЗМК профспілки тільки у виняткових, передбачених законом, випадках. До надурочних робіт заборонено залучати:

осіб, які не досягли 18-річного віку;

вагітних жінок, починаючи з 4-х місяців вагітності, а також матерів-годувальниць на весь період годівлі;

осіб, хворих на туберкульоз в активній формі;

інвалідів, якщо у висновку лікарсько-трудової експертної комісії (ЛТЕК) вказано, що вони звільнені від надурочних робіт. Якщо у висновку ЛТЕК про це не зроблено застереження, то залучати інвалідів до надурочних робіт можна тільки за їх згодою;

робітників і службовців, звільнених від надурочних робіт за висновком лікарсько-консультаційної комісії (ЛКК), а коли такої немає — за висновком лікуючого лікаря і головного лікаря лікувального закладу.

Від надурочних робіт звільняються учні шкіл робітничої молоді, вечірніх (змінних) професійно-технічних училищ і вечірніх (змінних) відділів (груп) при денних професійно-технічних училищах у дні занять, а також студенти вищих і учні середніх спеціальних учбових закладів — у період виробничої практики.

ЗАПИТАННЯ: Чи можуть бути стягнуті з працівника зайво сплачені йому суми допомоги по державному соціальному страхуванню?

ВІДПОВІДЬ: Згідно з п. 123 Положення про порядок призначення і виплати допомоги по державному соціальному страхуванню суми допомоги, зайво виплачені працівникові, можуть бути стягнуті з нього тільки в тих випадках, коли переплата сталася в результаті арифметичної помилки при підрахунках або ж внаслідок зловживання з боку працівника (підробки, підчистки у документах тощо). В інших випадках, наприклад, при неправильному застосуванні Положення про порядок призначення і виплати допомоги, переплачені суми не утримуються. Винні у зловживаннях притягаються до судової відповідальності.

А. СТЕСІН.
Юрист.

Редактор В. ПІТЕНКО.

НАША АДРЕСА: м. Київ-5, вул. Червоноармійська, 76, тел. 67-38-43.
«Наша жизнь» — орган Центрального правления Украинского общества глухих.

Київ, друк. УВП-3, зам. 771—5065. 68 р.